

vládního nařízení o převodu do nových platů ze dne 5. března čís. 15 sb. z. a n. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto d ů v o d ů: Nesprávné právní posouzení shledává žalobce v tom, že soud první stolice má za to, že služebními kategoriemi, o nichž mluví § 40 služebního řádu, rozuměti jest kategorie úředníků, podúředníků a zřízenců. Žalovaný má za to, že jimi rozuměti jest jiné obory zaměstnanců s jejich požitky a právy. V té příčině uvéstí jest toto: § 40 služebního řádu užívá označení »služební kategorie« patrně ve dvojím směru: V alinei čís. 1 označuje jím nesporně rozřídění na úředníky, podúředníky a zřízence, neboť odkazuje tu na § 2 bod 1 písm. a) — c), kdež se mluví výslovně a výhradně jen o tomto způsobu rozřídění. V odstavci a) prvého bod 2 § 40 služebního řádu však již označení kategorie služební jest použito v jiném smyslu totiž na označení skupin podle povahy konaných služeb; že v tomto významu jest používáno označení toho, jde jasně na jevo na příklad i z výnosu ministerstva železnic ze dne 11. března 1922 čís. 70419-I-3, jehož se strany v tomto sporu dovolávaly, a v němž se mluví o kategoriích lampářů a jiných, tedy podle povahy služebních úkonů. Než přes to není žalobcův nárok na přiznání žádaných výhod odůvodněn. Oba výnosy, kterých se žalující dovolává, totiž výnosy ministerstva železnic ze dne 11. března 1922 čís. 70419/I-3 a ze dne 14. srpna 1923 čís. 43213 týkají se lampářů, kteří v době výnosu těch vykonávali skutečně řemeslné práce; to vyplývá u prvého výnosu jasně ze slova »vykonávající« a u druhého výnosu z toho, že druhý odstavec tohoto výnosu odkazuje na podmínky výnosu prvého. Žalobce však ani v době prvého ani v době druhého výnosu nekonal, jak sám v žalobě uvedl, práce lampářské. Z tohoto důvodu ani prvý ani druhý z výnosů těch na žalobce použití nelze; proto žaloba, kterou se žalobce domáhá přiznání výhod podle nich, jest neodůvodněna. Důsledek toho však jest, že žalobce byl podle ustanovení § 90 (2) vládního nařízení ze dne 5. března 1927 čís. 15 sb. z. a n. převeden do IV. platové stupnice služebního platu podúřednického a zřízeneckého podle § 45 když, jak prvý soud bezvadně zjistil, žalobce sám v roce 1921 prohlásil, že službu lampářskou vykonávati nemohl, a žádal o službu lehčí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Napadený rozsudek správně dolíčil z doslovu dotyčných výnosů ministerstva železnic, že předpokladem pro jmenování lampářů podúředníky bylo, by lampáři v době výnosu vykonávali skutečně řemeslné práce, kteréžto podmínice však žalobce již nevyhovoval. Byla tudíž věc odvolacím soudem posouzena s právního hlediska bezvadně.

Čís. 9365.

Služebnost jízdy (§ 492 obč. zák.) ukládá vlastníku služebného pozemku povinnost trpěti výkon práva ke všem hospodářským účelům

panujícího pozemku. V tom, že služebnosti jízdy využíváno k vození kamene z lomu, nelze spatřovati neoprávněné rozšiřování služebnosti, umožňoval-li panující pozemek lámání kamene již v době zřízení služebnosti, třebaš tehdy sloužil jen zemědělství, jen když nebyla služebnost omezena na účely polního hospodářství.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1929, Rv I 250/29.)

Žalobci domáhali se na žalovaném zjištění, že služebnost cesty po pozemkové parcele 11/1 jako pozemku služebném ve prospěch vlastníků pozemku 137/2 jako pozemku panujícího nepřísluší pro povozy do lomu nebo z lomu na pozemku 137/2. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Pro zjištění smluvního úmyslu stran zřídivších služebnost jest základem jen obsah odst. 6. a 7. kupní smlouvy ze dne 24. května 1879, podle kterých kupitel Albert L. sebe a své nástupce ve vlastnictví pozemku č. kat. 11 zavázal, povolití právo jízdy po koupeném pozemku čís. kat. 11 manželům Františku a Anně Sch-ovým — právním předchůdcům žalovaného ve vlastnictví pozemků čís. kat. 136 a 137 k těmto jejím pozemkům, a svolil k tomu, by vloženo bylo bezpodmínečné právo zástavní pro služebnost zřízenou na pozemku č. kat. 11 jako statku služebném a na pozemcích č. kat. 136 a 137 jako statku panujícím podle 6. odst. smlouvy. Nižší soudy právem vyložily tato smluvní ustanovení tak, že služebnost jízdy byla udělena kupitelem služebného statku č. kat. 11 bez omezení co do způsobu a objemu jízdy. Pozemky panující ovšem tehdy i později, jak zjištěno, sloužily jen zemědělství a nebylo zjištěno, že smluvní strany již tehdy pomýšlely na to, že na pozemcích bude kámen lámán a vozen po služebném pozemku č. kat. 11. Než nebyly ani zjištěny skutečnosti, z nichž by bylo lze souditi, že podle vůle stran má býti služebnost cesty omezena na účely polního hospodářství. Oba nižší soudy právem usuzují, že tomu tak nebylo, ze zjištěné skutečnosti, že jednotlivé služebnosti jízdy, které kromě souzené služebnosti jiným sousedům současně byly zřízeny, výslovně byly omezeny časově i co do způsobu a objemu jízdy na př. na pět let na vození sena a otavy, kdežto souzená služebnost s podobným omezením nebyla zřízena. Nižší soudy právem neshledaly rozšíření služebnosti ani v tom, že větší zatížení žalobců nastalo vykonáváním práva jízdy vozením kamene po pozemku č. kat. 11/1. V tom, že s kamenem z lomu jezdí častěji a náklad kamene jest těžší, vyšší zatížení nelze spatřovati. Občanský zákon v § 492 praví, že právo jízdy nahrnuje v sobě právo jezdití po služebním pozemku jedním nebo více potahy, a, poněvadž neomezuje nijak toto právo, jest souditi, že služebnost jízdy ukládá vlastníku služebního pozemku trpěti výkon práva ke všem hospodářským účelům pozemku panujícího. Panující pozemek čís. kat. 137/2 podle své povahy umožňoval lámání kamene již v době, když služebnost jízdy byla zřízena,

tento způsob využití pozemku nevybočoval tudíž z mezí řádného jeho obhospodaření a nelze proto ve vykonávání práva jízdy k tomuto účelu shledati neoprávněné rozšiřování služebnosti po rozumu § 484 obč. zák. Neprávem dovolávají se dovolatelé k odůvodnění svého opačného právního stanoviska rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu, ze dne 19. června 1923 Rv II 63/23 čís. 2745 sb. n. s.; tam výslovně se praví, že není rozšiřováním služebnosti každé zvýšení užívání, k němuž došlo následkem pravidelného hospodářského využití panujícího statku, nýbrž že jím jest jen nepředvídané zvětšování nebo účelové přeměnění panujícího statku, jež přináší sebou podstatně vyšší zatížení služebného statku, než s kterým mohlo býti počítáno. V souzeném případě nejde, jak bylo shora vylíčeno, o nepředvídané zvětšení ani o účelové přeměnění panujícího statku a nedošlo tu k podstatně vyššímu zatížení služebného statku a proto i podle zmíněného rozhodnutí nelze ve vození kamene z panujícího pozemku čís. kat. 137/2 po služebném pozemku čís. kat. 11/1 spatřovati bezprávné rozšíření služebnosti.

Čís. 9366.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n.).

Nejde o nového nájemníka ve smyslu § 31 čís. 4 zák., byla-li uzavřena nájemní (pachtovní) smlouva po působnosti zákona o témž předmětu nájmu s tím, kdo měl dosud věc ve spolunájmu (ve spolupachtu).

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1929, Rv I 1699/29.)

Žalobkyně propachtovala roku 1923 manželům Karlu a Františce P-ovým hotel. Pacht byl každoročně dne 1. května obnovován. Po smrti Karla P-a dne 26. prosince 1927 propachtovala žalobkyně od 30. dubna 1928 hotel jen Františce P-ové. Proti příkazu k vyklizení hotelu uvedla Františka P-ová v námitkách najmě, že pachtovní smlouva spadá pod zákon na ochranu nájemců. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e p o n e c h a l p ř í k a z k v y k l i z e n í v p l a t n o s t i, o d v o l a c í s o u d p ř í k a z z r u š i l. D ů v o d y: Soud první stolice má za to, že tu nelze použití zákona na ochranu nájemců, ježto žalovaná najala předmět nájmu po vyhlášení zákona na ochranu nájemců ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n. jako nová nájemnice. Tento názor opírá soud první stolice o to, že až do 30. dubna 1928 byla tu pachtovní smlouva mezi žalobkyní s jedné strany, a žalovanou a jejím manželem (jeho pozůstalostí) se strany druhé, kdežto pachtovní smlouvou ze dne 30. dubna 1928 žalovaná spachtovala sama předmět nájmu, takže nastala změna pachtýře. Odvolací soud nemá však za to, že jest žalovanou považovati za nového nájemníka ve smyslu § 31 čís. 4 zák. na ochr. náj. Pachtovními smlouvami ze dne 28. dubna 1923, 24. dubna 1924, 27. dubna 1925, 9. dubna 1926 a 30. dubna 1927 spachtovali žalovaná a její manžel předmět nájmu počínajíc 1. květnem vždy na jeden rok. Pozůstalost po Karlu P-ovi nebyla projednána, ježto nezůstalo jmění. Žalovaná pokračovala po